

การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

A Study of Self-Efficacy Prior to Teaching Experience Training among Students in Early Childhood Education at the Faculty of Education, Burapha University

ธนกร อินต๊ะสิน¹, ภัฏฐิศา วัฒนประดิษฐ์¹, ปวลี เสมอวงศ์², วรวรรณ ศรีสุทธินันท์³, พันธิวา ฐานคร³

Thanabhorn Intasin¹, Phatthita Watthanapradit¹, Pawalee Samerwong²,

Vorrawan Srisutthinun³, Pantiwa Thanakorn³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 (หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี) ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษาด้านจิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งหมด 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้ จำนวน 10 ข้อ ด้านความพร้อม จำนวน 10 ข้อ และด้านทักษะการสอน จำนวน 10 ข้อ และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยสรุปประเด็น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่านิสิตชั้นปีที่ 4 มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\mu=3.60$, $\sigma=0.85$) มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.52$, $\sigma=0.87$) มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความพร้อม โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.71$, $\sigma=0.89$) มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านทักษะการสอน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.58$, $\sigma=0.79$)

¹ อาจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹ Lecturer, Faculty of Education, Burapha University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

² Assist. Prof. Dr., Piiboonbumpen Demonstration School, Burapha University

³ อาจารย์, โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

³ Lecturer, Piiboonbumpen Demonstration School, Burapha University

Corresponding Author E-mail : Thena388@gmail.com

2. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ คือนิสิตมีความกังวลใจเรื่องการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ความคาดหวังผู้ปกครองของนักเรียนและแรงกดดันที่จะอาจพบเจอในโรงเรียน ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมและวิธีการสอน การจัดการชั้นเรียน การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน การทำสื่อการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน การวางตัวให้เหมาะสม การปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียน และการปรับตัวเข้ากับครูและนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะต่าง ๆ พบว่า นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องวิธีรับมือกับนักเรียนและผู้ปกครอง วิธีการรับมือเมื่อเกิดสถานการณ์เฉพาะหน้าต่าง ๆ ในโรงเรียน วิธีการสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ วิธีการจัดการชั้นเรียน เทคนิคการพูดคุยกับเด็กปฐมวัย วิธีการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกสอน ประสบการณ์วิชาชีพครู การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน การทำสื่อการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน บุคลิกภาพที่เหมาะสมในสถานศึกษา การวางตนขณะปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติตัวต่อหน้านักเรียน วิธีการปรับตัวให้เข้ากับครูและนักเรียนรวมถึงการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ

คำสำคัญ: การศึกษาปฐมวัย, การรับรู้ความสามารถตนเอง, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

Abstract

The objectives of this research were to: 1) investigate the level of self-efficacy among fourth-year students in the Bachelor of Education Program in Early Childhood Education at Burapha University prior to their professional teaching experience and 2) examine the problems and recommendations reported by these students prior to their teaching practice in the same program. The sample consisted of 28 fourth-year students enrolled in the Education Program in Early Childhood Education (5 years) offered by the Faculty of Education at Burapha University during the second semester of the 2021 academic year. The research employed a questionnaire comprising three sections, including 1) participant demographics, 2) self-efficacy questions comprising 30 items, addressing three aspects: knowledge (10 items), readiness (10 items), and teaching skills (10 items), and 3) one open-ended question regarding problems and recommendations before teaching practicum. The data were analyzed using mean, standard deviation, and analyzing issues. The findings of the study indicated the following:

1. The self-efficacy levels of fourth-year students in the Education Program in Early Childhood Education were at a high level ($\mu=3.60$, $\sigma= 0.85$). Specifically, self-efficacy levels

related to knowledge were rated as high ($\mu=3.52$, $\sigma= 0.87$), readiness was rated as high ($\mu=3.71$, $\sigma= 0.89$), and teaching skills were rated as high ($\mu=3.58$, $\sigma= 0.79$).

2. Regarding the challenges and recommendations reported by the forth-year students prior to their teaching practicum, they expressed concerns about handling unexpected problems, meeting parental expectations and school pressures, fostering creativity in activity and teaching methods, managing the classroom, developing lesson plans tailored to learners' needs, preparing teaching materials, assessing and evaluating learner performance, demonstrating appropriate behavior, adapting to new environments in school, and interacting with teachers and learners. The participants also provided suggestions for receiving more guidance from instructors to enhance their knowledge and skills in dealing with students, parents, and school-related situations, as well as creative approaches to teaching and learning activities, classroom management, effective communication with young children, building self-confidence before student teaching, aligning lesson plans with learners' needs, preparing teaching materials, assessing and evaluating student performance, displaying appropriate professional behavior, and adapting to different teachers, students, and situations.

Keywords: Early Childhood Education, Self-Efficacy, Teaching Experience Training

บทนำ

การรับรู้ความสามารถของตน (self-efficacy) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือกระทำสิ่งใดนั้น มักมีการประเมินว่าสามารถนำสิ่งที่มีอยู่ในตัวมาใช้ได้หรือไม่ นำมาใช้ในระดับใด ปริมาณเท่าใด ยาวนานแค่ไหน บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงจะมองงานที่ยุ้งยากกว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ในงานที่ทำ มีความต้องการความสำเร็จสูงและใช้ความพยายาม ความมุ่งมั่นในการทำงานยาวนานกว่าบุคคลที่รับรู้ว่าคุณเองมีความสามารถต่ำ ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำมักมองปัญหาว่ายากกว่าเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง เมื่อเผชิญกับอุปสรรคมักมีความพยายามน้อยและล้มเลิกได้ง่าย ล้มเลิกความสามารถของตนที่จะจัดการกับปัญหา (Bandura, 1997) สอดคล้องกับแนวคิดของอีวาน (Evans, 1988) ซึ่งได้อธิบายว่า บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถตนสูงจะประสบความสำเร็จ และมีความเป็นอยู่ที่ดี เมื่อเผชิญปัญหาหรืองานที่ยากจะมองเป็นสิ่งที่ท้าทายให้แก้ไขโดยใช้ความพยายาม ถึงแม้ล้มเหลวก็จะมองไปที่ยังพยายามไม่เพียงพอ อาจขาดความรู้หรือทักษะ ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำจะมองงานที่ยากกว่าเป็นภาวะคุกคาม จะหลีกเลี่ยงและล้มเลิกการกระทำนั้น ๆ เมื่อมีความผิดพลาดจะมองว่าตนเองขาดความสามารถ

การรับรู้ความสามารถของตนเองเกิดขึ้นผ่านสมรรถนะด้านการจัดการตนเอง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) มีความเชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้โดยการเสริมแรงอย่างเป็นระบบ โดย Brower & Shapiro (1985) กล่าวว่า การจัดการตนเอง คือ การประเมินตนเองอย่างตรงตามความเป็นจริงในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ จากการตั้งเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมาย สร้างแรงจูงใจเพื่อไปถึงเป้าหมายที่กำหนด การควบคุมตนเอง และตอบสนองต่อผลสะท้อนกลับ โดยเป็นกระบวนการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นรายบุคคล ต่อมามีการพัฒนาเป็นแนวคิดการจัดการด้วยตนเองของ Kanfer and Gaelick (1991) เป็นแนวคิดที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลในทุกกระบวนการโดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า การที่บุคคลจะปฏิบัติพฤติกรรมใด ๆ ต้องเกิดจากกระบวนการตัดสินใจ ประเมินผลดีผลเสียของการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยตนเอง มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะเมื่อประเมินและตัดสินใจแล้วว่าพฤติกรรมนั้น ๆ มีคุณค่าก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการดำรงชีวิตและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ระบุว่า การจัดการตนเอง เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่ได้คาดหวังไว้ หากบุคคลนั้นสามารถเห็นคุณค่าในตนเอง มีการวางเป้าหมายในชีวิต มีการจัดการอารมณ์และความเครียด มีการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในตัวเอง หากผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ผู้เรียนจะเกิดความตระหนักในความพยายามที่จะศึกษาเรียนรู้ เมื่อเผชิญปัญหาหรืองานที่ยาก หรือท้าทาย จะแก้ไขโดยใช้ความพยายาม แม้บางครั้งจะล้มเหลวก็เข้าใจได้เกิดจากความพยายามไม่เพียงพอ และเพิ่มความมุ่งมั่นเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของอภิญญา อิงอาจ และชลธร อริยปิตินันท์ (2553) เรื่อง การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนและความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยบ่งชี้ว่านักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลได้ใช้ความพยายามหรือไม่ เมื่อบุคคลนั้นใช้ความพยายามในการฟันฝ่าอุปสรรคหรือปัญหาที่ประสบในงานที่ยาก ก็สามารถลดความวิตกกังวลลงด้วย

ปัญหาเกี่ยวกับครุทำร้ายเด็กในช่วงปี 2562 ก่อให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการผลิตครู จรรยาบรรณวิชาชีพครู และจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สร้างความสั่นสะเทือนต่อวงการวิชาชีพครูปฐมวัยว่าเป็นไปตามที่ครูสภารับรองหรือไม่ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกระทบความรู้สึกของผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก (สุริยเดว ทรีปาตี, ออนไลน์) ตลอดจนในวงการวิชาการของสถาบันผลิตครูเกิดคำถามขึ้นว่าระยะเวลาในการเรียน ปี นิสิต/นักศึกษาวิชาชีพครูได้ถูกการหล่อหลอมให้มี 4-5 คุณลักษณะความเป็นครูมากน้อยเพียงใด ซึ่งครูสภา (ราชกิจจานุเบกษา, 2557, น. 16-19) ได้กำหนดวิชาชีพครูไว้ว่า เป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและเป็นกลไกหลักในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียน ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องใช้องค์ความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะและวิชาชีพครูร่วมกับคุณลักษณะความเป็นครูที่สะท้อนการเป็นผู้มีจิต

วิญญาณความเป็นครูในการสั่งสอนอบรมศิษย์ให้เป็นคนดี คนเก่ง และใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มที่ตามความสนใจและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนด้วยวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย คุณลักษณะความเป็นครูได้กำหนดไว้ในเกณฑ์การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพของคุรุสภา

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีทั้งรูปแบบหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และ 5 ปี มีพันธกิจในการเสริมสร้าง ปลุกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาและสมรรถนะที่จำเป็นอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรมให้กับนิสิตสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมุ่งหวังว่าในการเตรียมการตลอด 4 ปี และ 5 ปี นิสิตจะสามารถจัดการตนเองได้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวัง สามารถเห็นคุณค่าในตนเอง มีการวางแผนเป้าหมายในชีวิต มีการจัดการอารมณ์และความเครียด มีการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ อันเป็นการช่วยให้นิสิตเกิดความเข้าใจในการรับรู้ความสามารถของตนเอง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้นิสิตได้เห็นความต้องการของตนเองในการพัฒนาศักยภาพ เกิดการตระหนักเพื่อจะเรียนรู้ด้านความรู้ทางวิชาการ ตลอดจนพัฒนาตนเองเพื่อกลายเป็นบุคคลที่จะสร้างสรรค์การทำงานด้านการประกอบวิชาชีพที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจแก่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

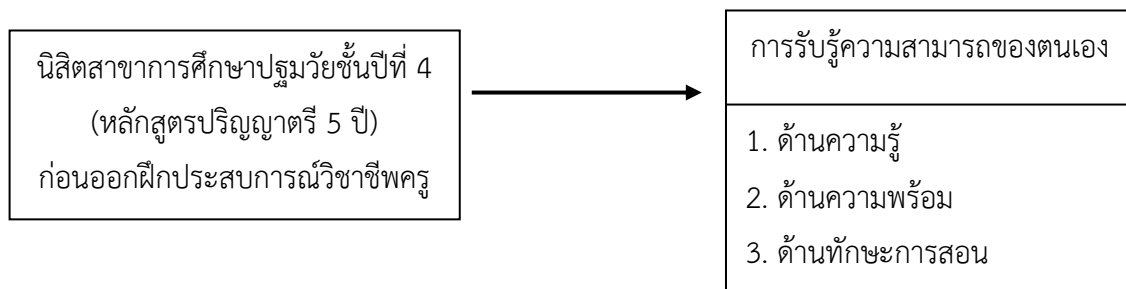
1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างเสริมสมรรถนะด้านการจัดการตนเองของนิสิตในปีต่อไป
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของนิสิตในปีต่อไป
3. ทำให้ได้แนวทางการสร้างชุดกิจกรรมที่เสริมสมรรถนะและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ให้แก่นิสิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย (หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 28 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเป็นชนิดตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งหมด 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้ จำนวน 10 ข้อ ด้านความพร้อม จำนวน 10 ข้อ และด้านทักษะการสอน จำนวน 10 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนววิธีของลิเคิร์ตโดยใช้มาตราวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1997) แล้วนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบและออกแบบ แบบสอบถาม ทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความพร้อม และ ด้านทักษะการสอน

2. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบความตรง และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00

3. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและนำไปทดลอง (Try out) กับนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย (หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 27 คน

4. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.84

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย (หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 28 คน

2. ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Forms) ไปยังนิสิต

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยได้รับข้อมูลการตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 25 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้วิธีการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์แปลผลระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง มีความมั่นใจระดับต่ำที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง มีความมั่นใจระดับต่ำ
2.50 – 3.49	หมายถึง มีความมั่นใจระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง มีความมั่นใจระดับสูง
4.50 – 5.00	หมายถึง มีความมั่นใจระดับสูงที่สุด

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการเขียนบรรยายความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย โดยผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์และสรุปประเด็นเนื้อหา

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการรับรู้ความสามารถในตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งการวิเคราะห์ค่าส่วนค่าสถิติและแปลความหมาย ออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในภาพรวมและรายด้าน ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการรับรู้ความสามารถของตนเอง ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ในภาพรวม และรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในภาพรวม (N=25)

การรับรู้ความสามารถ ในตนเอง	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ระดับความมั่นใจ (แปลผล)
1.ด้านความรู้	3.52	0.87	สูง
2.ด้านความพร้อม	3.71	0.89	สูง
3.ด้านทักษะการสอน	3.58	0.79	สูง
รวม	3.60	0.85	สูง

จากตารางที่ 1 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.85$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า

ลำดับที่ 1 คือ ด้านความพร้อม ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.89$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน ส่วนลำดับที่ 2 คือ ด้านทักษะการสอน ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.79$) และลำดับที่ 3 คือ ด้านความรู้ ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.87$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านความรู้ (N=25)

ข้อ	การรับรู้ความสามารถในตนเอง	ระดับความมั่นใจ		ความหมาย
		μ	σ	
1	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	3.08	0.93	ปานกลาง
2	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	3.24	0.86	ปานกลาง
3	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.80	0.63	สูง
4	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.20	0.89	ปานกลาง
5	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.64	1.05	สูง
6	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการแยกแยะระดับความยากง่ายของแต่ละเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.60	0.85	สูง
7	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ	3.48	0.98	ปานกลาง
8	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการสอนคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.92	0.89	สูง
9	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.92	0.80	สูง
10	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.28	0.83	ปานกลาง
รวม		3.52	0.87	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.87$) แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า มี 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและสูงมากกว่าทุกข้อคือ ข้อที่ 8 มีความรู้ ความเข้าใจในการสอนคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.89$) และข้อที่ 9 ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจ ในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีหรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.80$) และรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 3

ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\mu = 3.80$, $\sigma = 0.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 1 ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.08$, $\sigma = 0.93$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านความพร้อม (N=25)

ข้อ	การรับรู้ความสามารถในตนเอง	ระดับความมั่นใจ		ความหมาย
		μ	σ	
1	ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเองในด้านการสอน	3.52	0.85	สูง
2	เมื่ออยู่หน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้าแสดงกิริยาท่าทางที่เหมาะสมต่อผู้เรียน	3.80	0.94	สูง
3	ข้าพเจ้าแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน	4.24	0.71	สูง
4	ข้าพเจ้ามีเทคนิควิธีการในการจัดการชั้นเรียน	2.96	1.00	ปานกลาง
5	ข้าพเจ้าสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะต่อนักเรียน	3.96	0.82	สูง
6	ข้าพเจ้าสามารถเตรียมการสอนด้วยการศึกษาหลักสูตร หน่วยการ สอน	3.68	0.84	สูง
7	ข้าพเจ้าเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนด	3.96	0.96	สูง
8	ข้าพเจ้าทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง	3.84	0.92	สูง
9	ข้าพเจ้าสามารถเตรียมสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับสิ่งที่สอน	3.76	0.91	สูง
10	ข้าพเจ้ามีเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการด้วยเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.36	0.93	ปานกลาง
รวม		3.71	0.89	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความพร้อม โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.89$) แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมต่อผู้เรียน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยมีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับสูง ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.71$) และรองลงมาพบว่า มี 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อที่ 5 ข้าพเจ้าสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะต่อนักเรียน ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.82$) และข้อที่ 7 ข้าพเจ้าเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนด ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.96$) และอันดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 8 ข้าพเจ้าทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.92$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 4 ข้าพเจ้ามีเทคนิควิธีการในการจัดการชั้นเรียน ซึ่งมีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.96$, $\sigma = 1.00$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะการสอน (N=25)

ข้อ	การรับรู้ความสามารถในตนเอง	ระดับความมั่นใจ		ความหมาย
		μ	σ	
1	ข้าพเจ้าสามารถนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้องเพลง	3.48	1.33	ปานกลาง
2	ข้าพเจ้าสามารถนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำคล้องจอง	3.96	0.72	สูง
3	ข้าพเจ้าสามารถดำเนินการสอนตามแผนที่กำหนด	3.64	0.89	สูง
4	ข้าพเจ้าสามารถจัดกิจกรรมด้วยเทคนิคการสอนที่หลากหลาย	3.20	0.69	ปานกลาง
5	ข้าพเจ้าสามารถจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน	3.20	0.85	ปานกลาง
6	ข้าพเจ้าสามารถจัดกิจกรรมแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม	3.76	0.59	สูง
7	ข้าพเจ้าสามารถจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.60	0.89	สูง
8	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียน	3.48	0.75	ปานกลาง
9	ข้าพเจ้าสามารถสรุปบทเรียนได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.52	0.50	สูง
10	ข้าพเจ้าสามารถนำผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป	3.92	0.69	สูง
รวม		3.58	0.79	สูง

จากตารางที่ 4 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในด้านทักษะการสอน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.79$) แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าสามารถนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำคล้องจอง เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและมี ระดับความมั่นใจอยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.72$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าสามารถนำผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด พบว่ามี 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อที่ 4 ข้าพเจ้าสามารถจัดกิจกรรมด้วยเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ($\mu = 3.20$, $\sigma = 0.69$) และข้อที่ 5 ข้าพเจ้าสามารถจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน ($\mu = 3.20$, $\sigma = 0.85$) ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีระดับความมั่นใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการรับรู้ความสามารถของตนเอง ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การศึกษาเรื่อง การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นิสิตได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัญหาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ข้อเสนอแนะก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
1. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ความคาดหวังผู้ปกครองของนักเรียนและแรงกดดันที่จะอาจพบเจอในโรงเรียน	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่อง วิธีรับมือกับนักเรียนและผู้ปกครอง รวมถึงวิธีการรับมือเมื่อเกิดสถานการณ์เฉพาะหน้าต่าง ๆ ในโรงเรียน
2. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมและวิธีการสอน	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่อง วิธีการสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ
3. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการจัดการณ์ชั้นเรียน	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่อง วิธีการจัดการณ์ชั้นเรียน เทคนิคการพูดคุยกับเด็กปฐมวัย และวิธีการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกสอนประสบการณ์วิชาชีพครู
4. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน การทำสื่อการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่องการทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน การทำสื่อการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียน
5. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการวางตัวให้เหมาะสม	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องบุคลิกภาพที่เหมาะสมในสถานศึกษา การวางตนขณะปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติตัวต่อนักเรียน
6. นิสิตมีความกังวลใจเรื่องการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียน และการปรับตัวเข้ากับครูและนักเรียน	- นิสิตต้องการคำชี้แนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่องวิธีการปรับตัวให้เข้ากับครูและนักเรียน รวมถึงการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาการศึกษาปฐมวัย

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความรู้ นิสิตมีความมั่นใจในความรู้ ความเข้าใจในการสอนคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความรู้ ความเข้าใจ ในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีหรือแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการที่นิสิตมองสิ่งที่เคยทำสำเร็จมาแล้วจากการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย อีกทั้งในรายวิชาต่าง ๆ ได้ตั้งวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ต่าง ๆ ไว้ ซึ่งนิสิตสามารถผ่านการทดสอบด้านความรู้อันแสดงจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่นิสิตมีความกังวลใจว่าตนเองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการเตรียมความพร้อมมากขึ้น สอดคล้องกับ Jill Badalamenti (2021) กล่าวว่า ตัวผู้สอนต้องมีลักษณะของการหมั่นกระตุ้นการเรียนรู้ โดยผู้สอนต้องมีแนวทางการดำเนินการเป็นผู้ส่งเสริมการหาคุณค่า โดยให้สังเกตจากสิ่งรอบตัว ผู้คน ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ความสามารถ ประโยชน์ สร้างสรรค์ โดยผู้สอนจะต้องนำพาปฏิบัติ ด้วยการลงมือกระทำ โดยใช้

หลักความเมตตา มุ่งมั่น พยายาม อดทน พากเพียร เรียนรู้ เพื่อสร้างสิ่งที่เป็นนามธรรมให้กลายเป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรมขึ้นมา จากนั้นนำประสบการณ์ที่ได้รับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชื่นชม เห็นคุณค่า แบ่งปันประสบการณ์แห่งความสำเร็จแก่กันและกัน และดำเนินการพาผู้เรียนถอดบทเรียนเปลี่ยนความคิด ว่าสิ่งที่ตนเองได้รับนั้น ประสบผลสำเร็จจากสิ่งใด บทเรียนในครั้งนี้สร้างการเรียนรู้อะไรบ้าง เห็นความสำเร็จของตนเอง ความสำเร็จของผู้อื่นแล้วรู้สึกนึกคิดอย่างไร ในอนาคตจะส่งความสำเร็จจากการจัดการตนเองได้ไปสู่ผู้อื่นอย่างไร

2. การรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความพร้อม นิสิตมีความมั่นใจในการสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะต่อนักเรียน การเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนด อันเป็นผลมาจากการได้ปฏิบัติ และทดลองการสอนจากการเรียนในรายวิชาที่มีการทดลองสอนในชั้นเรียน แต่นิสิตมีความกังวลใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการชั้นเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการเตรียมความพร้อมมากขึ้น สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562) ซึ่งกล่าวว่า ผู้เรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านสมรรถนะด้านการจัดการตนเอง จะพบว่า ผู้เรียนมีการออกแบบ มีการจัดการกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองต่อความต้องการของตนเองในแบบบูรณาการเข้ากับวิถีแห่งการดำเนินชีวิตแห่งตน แต่ในผู้เรียนที่ทักษะด้านการจัดการตนเอง จะมีลักษณะการเรียนรู้ที่อยู่ในพื้นที่ปลอดภัยและสบายใจของตนเอง (Comfort Zone and Fear Zone) หากผู้สอนได้ออกแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนที่ไม่มั่นใจเหล่านี้ ให้มองหาสิ่งที่เป็นตัวตนและความสนใจที่อยากจะประสบความสำเร็จ ค้นพบความหมายของการพัฒนามิติด้านในของตนเอง ผู้เรียนจะเริ่มค้นหาและมองหาสิ่งที่ตนเองรัก มีความมุ่งมั่นในงานที่ไม่ว่าจะยากซับซ้อนแค่ไหน มีปัญหาหรืออุปสรรคเพียงใด ก็ไม่ละความเพียร มีความพยายามในการติดตามความสำเร็จนั้น

3. การรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านทักษะการสอน นิสิตมีความมั่นใจในการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำคล้องจอง นิสิตสามารถนำผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป อันเกิดจากการที่นิสิตได้รับการสะท้อนการเรียนรู้ทั้งจากเพื่อน อาจารย์ประจำรายวิชา ปฏิบัติการของนักเรียนที่นิสิตได้ทดลองสอน ครูประจำชั้นที่นิสิตได้ลงไปทดลองการสอน แต่นิสิตมีความกังวลใจว่าตนเองจะจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้หรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมมากขึ้น สอดคล้องกับ Professional Learning Board (2021) ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองธรรมชาติและความสนใจของผู้เรียน วางแผนการเรียนรู้ตามลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน (learning style) ของผู้เรียนเน้นการเรียนรู้ในแบบฉบับของผู้เรียนเอง (Personalized Learning) ให้ผู้เรียนปฏิบัติการเรียนรู้ตามแนวทางแห่งตนเอง รวมถึง ธนา นิลชัยโกวิท และคณะ (2550) ที่กล่าวถึง ผู้เรียนต้องหมั่นตรวจสอบความสำเร็จด้วยการสะท้อนคิด (Reflection) ถอดบทเรียน และดำเนินการปรับปรุง ซึ่งเป็นการเรียนรู้มิติภายในตนเองผ่านการเรียนรู้ด้วยใจที่ใคร่ครวญ ใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการและกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนกลับเข้าไปไตร่ตรอง ใคร่ครวญภายในตนเอง เปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ด้วยการทำสุนทรียสนทนา และการสะท้อนคิด อันเป็นการให้ผู้เรียนได้กลับมาอยู่กับตนเอง มองหาความหมายที่แท้จริงของตนเอง เพื่อจะได้สังเกตเห็นเส้นทางเดินสู่การใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการรับรู้ความสามารถของตนเอง ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า

นิสิตต้องการความมั่นใจเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรม และรูปแบบการสอน การประเมินผลนักเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียน การปรับเวลาในการตื่นเช้าเพื่อเข้าโรงเรียนให้ทันเวลา การปรับตัวกับสภาพแวดล้อม

ใหม่ ๆ ภายในโรงเรียน การปรับตัวเข้ากับครู และนักเรียน อีกทั้งนิสิตต้องการให้อาจารย์ในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยช่วยเหลือ เพิ่มพูนและเสนอแนะในด้านการสอนมากที่สุด ในด้านการสาธิตการสอนเพื่อให้เห็นตัวอย่าง การจัดกิจกรรม การออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับตัวชีวิต การจัดการชั้นเรียน การควบคุมชั้นเรียน การอธิบาย การตั้งคำถาม การจัดทำสื่อการสอน ตลอดจนการแบ่งปันประสบการณ์ของคณาจารย์ในสาขาที่พบเพื่อให้ทราบแนวทางในการปรับตัวก่อนออกไปฝึกประสบการณ์ เช่น ทบทวนความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในโรงเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครอง การฝึกความมั่นใจ การลดความประหม่าและตื่นเต้นให้แก่อนิสิต ซึ่งความต้องการของนิสิตนี้สอดคล้องกับการคัดเลือกข้อมูล การใช้กระบวนการทางความคิด และการสะท้อนความสามารถของตนเอง (Self-reflect) โดย ลูธาน (Luthans, 2007) ซึ่งกล่าวถึง การชักจูงทางสังคม (Social Persuasion) ที่บางครั้งการสร้างการรับรู้ความสามารถของบุคคลอาจจะมาจากการง่าย ๆ คือ “หลักการฉันทำได้ (Can-Do Approach) ระดับของการรับรู้ความสามารถของบุคคลจะเพิ่มขึ้นได้ถ้าเขาได้รับการชักจูงด้วย คำพูดจากบุคคลที่เขาเชื่อถือ หรือเป็นบุคคลที่มีความสามารถ ตลอดจน สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (Somatic and Emotional States) ณ ขณะนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกในทางลบ เช่น เหนื่อย เปื่อ มีความกังวล มีความเครียด มีความกดดัน หรือสภาวะร่างกายไม่ปกติจะส่งผลให้การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ในทางตรงกันข้ามถ้าทั้งสภาพร่างกาย และจิตใจปกติ การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองก็จะสูง สอดคล้องกับ ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร (2560) กล่าวถึง การรู้ความสามารถ (Self-efficacy) มาจากความเคารพตนเอง (Self-esteem) และความมั่นใจในตนเอง (Self Confidence) ซึ่งพร้อมที่จะทำสิ่งที่ตนเชื่อว่าถูกต้องแม้จะโดนวิพากษ์วิจารณ์พร้อมที่จะเสี่ยง พร้อมเรียนรู้จากความผิดพลาดของตนเอง ภาควิชาจิตวิทยาและความพยายามของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมที่เสริมสมรรถนะประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ให้แก่อนิสิต พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผลสมรรถภาพของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองของนิสิต เพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนา เสริมสร้างการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนิสิตมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนา นิลชัยโกวิท และคณะ. (2550). รายงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้การอบรมและกระบวนการด้านจิตตปัญญาศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประกาศครูสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ. (2557, 14 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 156 ง. หน้า 16-19.
- ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2560). การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2565 จาก <https://drpiyanan.com/2017/06/25/article1-2/>
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2562). การพัฒนาผู้เรียนไปสู่ Great zone. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.

- สุริยเดว ทรีปาตี. ออนไลน์. ‘หมอสุริยเดว’ ชี้ทำร้ายเด็ก คือพฤติกรรมเลียบแบบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.nationtv.tv/main/content/378799447>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อภิญา อิงอาจ และชลธร อริยพิทักษ์. (2553). การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 9(1), 30-43.
- Bandura, A. (1997). *Self- efficacy: The exercise of control*. New York : W.H. Freeman and company.
- Browder DM, Shapiro E.S. (1985). *Applications of self-management to individuals with severe handicaps: A review*. *Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps*, 10(4), 200–208.
- Evans, D. R. (1997). *Health promotion, wellness programs, quality of life and the marketing of psychology*. *Canadian Psychology / Psychologie Canadienne*, 38(1), 1–12.
- Badalamenti, J. (2016). *The 4 essential elements of passion-based learning*. Retrieved from <https://www.eschoolnews.com/2016/05/02/the-4-essential-elements-of-passion-based-learning/>
- Kanfer, F.H., & Gaelick-Bays, L. (1991). Self management method. In F.H. Kanfer, & A. Goldstein (Eds.). *Helping people change: A textbook of methods* (305-360). New York: Pergamon Press.
- Luthan, F. & Youssef, C.M. (2007). Emerging positive organizational behavior. *Journal of Management*, 33(5), 321-349.
- Professional Learning Board. (n.d.). *Passion-based learning*. Retrieved from <https://k12teacherstaffdevelopment.com/tlb/>

การอ้างอิงบทความ

- ธนกร อินต๊ะสิน, ภัฏธีรดา วัฒนประดิษฐ์, ปวลี เสมอวงษ์, วรพรรณ ศรีสุทธินันท์, และ พันทิพา ฐานคร. (2566). การศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนิสิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 5(2), 85-99. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/267365>

